

Økologi og grundvand

Det er dejligt at kunne drikke rent vand fra vandhanen. Men er det mon noget, der bare kommer af sig selv? Økologisk landbrug hjælper med til, at der også er rent vand til os om 100 år.

I Danmark kan du drikke vandet direkte fra hanen. Det smager godt og er friskt.

Når du tager på ferie i andre lande oplever du måske, at man ikke må drikke vandet direkte fra hanen. Det kan lugte dårligt, og du bliver advaret om, at det ikke er sundt.

Hvorfor må vi så gerne drikke vandet fra hanen i Danmark?

Det er, fordi vi i Danmark har vi en masse grundvand nede i jorden, der er godt som drikkevand til dyr og mennesker.

Nede under 1 hektar landbrugsjord bliver der på et år dannet 1500 kubikmeter grundvand. Det sker, når det regner.

En husstand bruger cirka 110 kubikmeter vand om året til madlavning, wc og tøjvask.

Det grundvand, som vi bruger af, ligger langt nede under jordens overflade.

Vandværkerne borer ned i jorden og sætter rør ned til grundvandet. Så kan det pumpes op til overfladen. Derefter løber vandet igennem et stort filter på vandværket.

Nogle steder tilsættes der klor for at slå bakterier ihjel. Vandet bliver også iltet, så der ikke er noget, der lugter. Det ligner nærmest en stor vandtrappe. Derfra bliver det ledt ud i hanerne.

Man kan sige, at grundvandet i Danmark er en fælles skat eller formue, som danskerne har. I andre lande må man købe drikkevand på flaske. Mange må gå flere kilometer for at hente rent vand til mad og drikke.

Du køber måske også selv vand på flaske af og til. 200 liter drikkevand på flaske koster 2000 kr. Hvad koster 200 liter vand fra hanen?

Svaret er: bare 7 kr.

Så økonomien er en god grund til at passe på, at grundvandet ikke bliver forurennet.

Desværre er flere vandboringer blevet lukket, fordi der er kommet rester af sprøjtegifte ind.

Det tager som regel mange år, før gift fra overfladen når helt ned til grundvandet. Men når det sker, kan vandet ikke mere bruges til dyr og mennesker.

Sprøjtegifte kommer fra landbrug, der ikke er økologiske. Giftene bliver anvendt mod ukrudt, skadedyr eller svampe. De bliver også kaldt for pesticider.

Fælles for dem er, at de kan være giftige i ganske små mængder.

Salget i Danmark af pesticider var i 2005 på 3.246.000 kilo aktive stoffer, hvilket er det største salg i en årrække. Det er næsten 12 % mere end året før. Pesticider mod ukrudt udgjorde 2.308.000 kilo.

Når landmanden spreder giften på marken er det meningen, at den skal blive på planterne. Men når det regner, kan rester af gift blive ført med regnvandet ned i jorden.

Hvad tror du så, der kan ske?

Hvis uheldet er ude, så kan sprøjtegifte forurene millioner af liter godt vand. Derfor er sprøjtegifte en trussel mod fremtidens grundvand og drikkevand.

Anvendelse af sprøjtegifte har også stor betydning for det vand, der ikke er så langt nede i jorden, nemlig vore søer og vandløb.

Mange marker er drænet for at lede vandet væk fra markerne og ud vandløbet. Rester af sprøjtegifte kommer på den måde ud i vandløb, hvor de kan forurene levestedet for små og store dyr.

Både på grund af økonomi og hensynet til dyr og menneskers sundhed, er det vigtigt at undgå, at vores resurser af vand bliver forurenede.

Den økologiske landmand siger:

”Det kan godt være, at sprøjtegiftene ikke altid forurener grundvandet. Men vi må hellere være ekstra forsigtige. Der skal også være rent vand til de børn, der bliver voksne om 50 år. Og til deres børn.

Derfor vil jeg drive landbrug uden at bruge sprøjtegifte. Det er lidt mere besværligt, men det kan godt lade sig gøre”.

Prøv at læse disse udsagn:

1 liter økologisk mælk sparer 200 liter grundvand for mødet med sprøjtegifte.

1 kg økologisk oksekød sparer 3000 liter grundvand for mødet med sprøjtegifte.

1 økologisk æg sparer 75 liter grundvand for mødet med sprøjtegifte.

Hvordan kan det være og hvorfor er det ikke det samme antal liter grundvand?

Se mere om baggrunden på www.vandfrahanen.dk

